

VETERINÀRIA

El col·lectiu veterinari alça la veu per la saturació d'oferta formativa

COVIB i Govern potenciaran l'alimentació maternoinfantil
Avepa celebra a Balears el seu 50è aniversari

Seguretat alimentària: La transmissió de l'ebola a través de la cadena alimentària

Hª de la Veterinària # perfil col·legial # assessoria # avepa # art al COVIB # els nostres centres # VSF

Mª Antònia Espinosa Moreno. Col·legiada n°434

editorial

sumari

- Avepa: 50è aniversari a Mallorca i Eivissa 4
- Seguretat alimentària: Virus de l'ebola 6
- Perfil col·legial: José Luis Muriel 7
- Portada: Saturació de l'oferta formativa de Veterinària a Espanya 8
- Actualitat: Curs de gestió de centres
 - Curs de qualitat i innocuïtat 10
- Actualitat:
 - Per una millor alimentació maternoinfantil 11
- Actualitat: Jornada de patologia porcina 12
- Actualitat: III Concurs de dibuix de Nadal 13
- Actualitat: Còctel de Nadal • Art al COVID 14
- Hª de la Veterinària a Balears: Capítol 20 16
- Cas clínic • Altes i baixes 17
- Els nostres centres veterinaris:
 - Clínica Veterinària Son Frau 18
- Col·lectiu de Veterinaris Jubilats 20
- Assessoria Jurídica Bufet Antonio Font 21
- Cas clínic: Resolució 22
- Semilla: Campanya de promoció 'TastIBQuality' 23

La carta y la campaña

Una joven dentista española, residente en Inglaterra por motivos laborales y de formación, ha remitido a un buen número de presidentes de Colegios Oficiales Profesionales (entre ellos al COVIB) una carta abierta en la que lamenta la sobreoferta actual de estudios universitarios, denuncia la burbuja creada y las consecuencias para muchos jóvenes recién titulados que no podrán ejercer su profesión. En su escrito, la joven solicita el máximo esfuerzo a las organizaciones profesionales para presionar a los responsables políticos y que éstos pongan así remedio a una situación que ya empieza a suponer un serio peligro para el estatus social y económico del país.

Es una de las voces que se levantan, de cada vez más, contra la actual situación de los estudios universitarios en España. Y por supuesto, la profesión veterinaria no está al margen.

La aprobación por parte de la Generalitat de Cataluña de la entrada en funcionamiento de una nueva facultad en la Universidad de Lleida, junto con los planes muy avanzados al respecto de la Universidad de Valencia y de la nueva Universidad Mare Nostrum (que también ha previsto una facultad de Veterinaria en Alicante) ha sido considerado el punto de no retorno para toda la veterinaria. El pasado mes de diciembre la Conferencia de Decanos junto a la Organización Colegial Veterinaria Española han comenzado una campaña de concienciación dirigida a la opinión pública para dar a conocer la situación actual de nuestra profesión: España es pionera en el número total de titulados egresados anualmente, sobrepasando con creces la ratio deseable de veterinarios por habitante y, en consecuencia, poder ser reconocidos como la fábrica europea de veterinarios. ¡Menudo galardón! que ya empieza a mostrar efectos perniciosos con índices de paro hasta hace poco inimaginables, incremento del empleo precario y necesidad de emigrar para poder trabajar.

Es evidente que esta problemática es general para la mayoría de estudios universitarios en nuestro país y, además, tiene difícil solución al depender de la decisión de las autoridades autonómicas y, en la mayoría de ocasiones, responder únicamente a políticas cortoplacistas y populistas. Pero la obligación de las organizaciones profesionales es insistir a esos políticos para que adopten medidas dirigidas a que el número de plazas para estudiar veterinaria se ajuste a la de profesionales demandados por el mercado y, mientras tanto, alertar a la sociedad de la situación que se está generando, de una inversión que no se podrá amortizar y advertir a muchos jóvenes y sus familias que sus expectativas no podrán ser satisfechas. Este es el objetivo de la campaña que hemos comenzado.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom).

Consell editorial: Jesús Martínez, Lluís Riera, Jorge Cañellas, Marc Sánchez, Tomeu Martí i Ivan Plasencia. **Fotografia:** Jaime Reina.

Publicitat: COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** PM-495-2013

El Comité de Redacción recuerda a los colaboradores de la revista que pueden utilizar tanto el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

AVEPA celebra mig segle en marxa a Balears

L'Associació ret un homenatge a tots els professionals que en aquest temps han contribuït al seu desenvolupament i implantació a les Illes com a referent en l'organització de cursos i jornades formatives

a portaveu de si mateix i dels seus companys veterinaris Ignasi Durall, Josep Maria Closa i Artur Font, recordà els seus inicis quan vingueren a Mallorca a aprendre amb Lluís Pomar i, sobretot, Pep Aguiló, amb el qual varen establir una gran amistat, i els va ensenyar moltes coses tant en l'àmbit de la veterinària com en el personal. Mascort lloà la figura d'Aguiló i recordà que obrí les portes de ca seva a aquells joves veterinaris que tot just començaven a aprendre (i que anys després han estat també referent per les noves generacions).

No va ser gens senzilla la consolidació d'AVEPA com a entitat organitzadora de cursos de formació a les Illes malgrat ser aquestes bressol de la clínica veterinària moderna a Espanya. No obstant, com gairebé sempre succeeix, les coses acaben caient pel seu propi pes i AVEPA ha arribat enguany al seu 50è aniversari, el seu primer mig segle de vida, guiant l'oferta formativa veterinària a Espanya. Per això, i no és per a menys, a finals de l'any passat, l'Associació va voler retre un homenatge a totes i tots els professionals que han treballat durant tots aquests anys en favor d'AVEPA, un acte que es repetí a totes les vocalies d'Espanya. A Balears, va tenir lloc a Mallorca i Eivissa els dies 15 i 22 de novembre, respectivament. A l'acte de Mallorca, els convidats varen ser els vocals i secretaris que la vocalia de Balears ha tingut des del inici, així com Ramon Garcia en representació del COVIB. A tots ells se'ls va fer entrega d'una figureta de vidre amb el logo del 50è aniversari d'AVEPA.

No faltaren Pep Aguiló, Pedro Pujol, Xisco Mir i Toni Colom, que hi dedicaren esforços i hores quan encara no hi havia una estructura definida de les vocalies ni un sistema unificat d'actuació; Gabriel Palmer i Antoni Perelló, que varen començar a donar forma al que després serien les vocalies com es coneixen ara; Mar Fèlix i Mireia Mayol, que continuaren la feina i varen treballar a un nivell molt alt, propiciant la important col·laboració del COVIB amb la formació d'AVEPA; i els actuals delegats (Sofia Sánchez, Joan Riera i Marc Sánchez), que no sols han consolidat el camí marcat pels seus predecessors, sinó que també han aconseguit que la formació d'AVEPA arribi també a les illes de Menorca i Eivissa, on fins fa poc pràcticament no hi havia presència de l'associació.

Tenint en compte que Mallorca va ser el lloc de referència en el naixement de la clínica veterinària de petits animals de la mà de Pep Aguiló i Lluís Pomar, es convidà a l'acte al veterinari Joan Mascort, de l'Hospital Ars Veterinària de Barcelona, qui, com

Eivissa

Per altra banda a Eivissa l'acte tingué lloc a l'Hotel Los Molinos i serví per retre homenatge als companys Roberto Vidal Pereyra, Joan Torres Marí, Javier Serra Serra i Llorenç Córdoba Marí per la seva contribució en la consolidació d'AVEPA. El vocal pitius, Joan Riera, féu una xerrada explicant els orígens d'AVEPA i la seva relació amb Eivissa i Formentera. Unes 15 persones varen prendre part en l'acte.

Formació continuada de Neurologia a Palma

Cristina Font va ser la ponent de la jornada de formació continuada que AVEPA organitzà a Palma el 15 de novembre, coincidint amb la celebració del 50è aniversari d'AVEPA. La xerrada se celebrà abans de l'acte i hi assistiren una cinquantena de col·legiats. El curs fou una visió global de la neurologia clínica, es repassà l'exploració neurològica completa, la localització de les lesions dins els sistema nerviós, les eines diagnòstiques i per acabar es van presentar alguns casos clínics. Font cursa actualment la residència per obtenir la diplomatura europea de neurologia veterinària, féu una part de la seva residència a Ars Veterinària de Barcelona i actualment és a la Facultat de la UAB.

5

Curs d'endocrinologia a Eivissa

Ana Avellaneda impartí el 22 de novembre a l'Hotel Los Molinos de Eivissa la jornada d'endocrinologia bàsica, centrada en les 4 endocrinologies més habituals en cans i moixos. La ponent va exposar una sèrie de casos pràctics i repassà les darreres tendències en tractaments diagnòstics i seguiment dels casos. Avellaneda és llicenciada per la UAB ha dedicat tota la seva carrera a la medicina de petits animals.

La enfermedad del virus ébola y su transmisión a través de la cadena alimentaria

La carne conocida bajo la denominación en inglés “bushmeat” se cree que es la causa del origen del brote actual de ébola en África. Engloba a la carne de animales nativos de los bosques africanos, incluyendo antílopes, chimpancés, murciélagos frugívoros y ratas. En algunas zonas de África es una fuente indispensable de alimentación, ya que no se posee prácticamente ganado. En otras incluso es considerada una delicatesen.

Un niño de 2 años de la localidad de Guekedou, en el sureste de Guinea, fue identificado como el caso cero. Murió el 6 de diciembre de 2013. Su familia indicó que habían cazado 2 especies de murciélagos, de las que se sabe en la actualidad que son portadoras del virus.

Se considera que los murciélagos frugívoros, en particular *Hypsignathus monstrosus*, *Epomops franqueti*, *Myonycteris torquata*, *Epomophorus gambianus* y *Eidolon helvum* son posiblemente los huéspedes naturales del virus del ébola en África. No muestran signos clínicos de la enfermedad. A través de sus heces o de las frutas que han tocado pueden infectarse primates como gorilas y chimpancés.

De hecho en África ya estaban documentados episodios de virus ébola anteriores al brote actual, asociados a la manipulación de chimpancés, gorilas, murciélagos frugívoros, monos, antílopes y puercoespines infectados que se habían encontrado muertos o enfermos en la selva.

Hay que tener en cuenta que la infección en algunas de esas especies, como los primates no humanos, se caracteriza por una enfermedad hemorrágica, por lo que es razonable esperar que exista una viremia y que el virus esté presente en su sangre y en todos sus órganos, secreciones y excreciones en el pico de la infección o cuando el animal esté muerto. El virus también se ha aislado del músculo de los primates, por lo tanto debe ser asumido que el virus

estará presente también en su carne inmediatamente después del sacrificio.

La transmisión del virus se produce por el contacto con animales vivos o muertos infectados, fundamentalmente durante el desollado y preparación de la canal de los animales muertos. Posteriormente, el virus se propaga en la comunidad mediante la transmisión de persona a persona, por contacto directo (a través de las membranas mucosas o de soluciones de continuidad de la piel) con órganos, sangre, secreciones, u otros líquidos corporales de personas infectadas, o por contacto indirecto con materiales contaminados por dichos líquidos.

AFP

La Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA), a requerimiento de la Comisión Europea, publicó el mes pasado un dictamen científico sobre el riesgo de transmisión del virus ébola a través de la cadena alimentaria. Y concretamente sobre el riesgo para las personas en Europa ligado a la transmisión del virus a través del manejo, preparación y consumo de carne de animales infectados (bushmeat) ilegalmente importada de África. También se ha evaluado la supervivencia del virus en carne

y derivados, el rango de especies que son capaces de transmitirlo y si existe información acerca de los tratamientos físicos o químicos que inactivarían el virus en los productos de origen animal.

Del estudio se deduce que el contacto con la carne cruda de un animal infectado puede transmitir el virus a las personas. Además el virus puede permanecer viable durante días en carne sin procesar; y quizás durante mucho tiempo en carne cruda refrigerada e incluso congelada. De hecho a bajas temperaturas sobrevive mejor que a temperaturas ambientales. El desollado y la preparación de la canal han sido identificados como una fuente de contaminación en los brotes de África. Sin embargo solamente aquellas personas que estuvieron en contacto con los animales muertos antes de que su carne fuera cocinada resultaron infectadas. Ninguna persona que comió la carne suficientemente cocinada se infectó.

De la información científica disponible hasta el momento, se sabe que el virus sobrevive mejor a bajas temperaturas siendo la carne refrigerada y congelada potencialmente infectiva. El cocinado a 75°C durante 30 minutos lo inactiva. No se dispone de suficiente información para ver cómo reacciona el virus frente al salado, ahumado y secado de la carne, por lo que la EFSA no puede pronunciarse sobre estos aspectos.

Aunque la importación de “bushmeat” está prohibida por la Unión Europea, es cierto que se ha encontrado en controles del aeropuerto efectuados sobre pasajeros africanos que volvían a Europa tras retornar de sus países de origen. Y no puede descartarse que haya entradas por vía marítima, por lo que la EFSA recomienda encarecidamente reforzar los controles para evitar la posible entrada de este tipo de carne.

El informe completo de EFSA puede consultarse en el siguiente enlace:

<http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3884.htm>

José Luis Muriel Ledesma

Un arquitecte de la Veterinària

José Luis Muriel és un arquitecte de la seva vida de veterinari. Explica amb precisió les fases que han conformat la seva trajectòria personal i professional, detenint-se amb detall en algunes dades claus. Des de fora sembla que tot ha estat sempre sota control, com a planificat. I que li ha anat bé. És una trajectòria edificada damunt els pilars de la humilitat, l'honradesa i la professionalitat i, òbviament, amb aquesta base més altes són les probabilitats de que les coses vagin bé. Ara duu dos anys jubilat. Dos anys en els quals ha passat algunes temporades a la seva Còrdova natal en companyia de la dona però en els que, sobretot, ha tingut tot el temps del món per estar amb la família, quedar amb els amics i fer esport, coses que, per altra banda, ja feia quan treballava i que, per tant, sempre han format part de la seva vida.

José Luis Muriel (Còrdova, 19 de febrer de 1950) és el petit de vuit germans. La seva família procedia de Castella i Lleó, en concret de la localitat de Ledesma (Salamanca) i voltants, un redol en el qual varen néixer tots excepte ell. Sa mare era germana del canònic de la Catedral de Còrdova, ciutat on s'instal·là la família i va néixer el benjamí de la casa. Amb dos germans veterinaris, José Luis Muriel es decantà cap a les ciències en el Selectiu i després trià Veterinària. Reconeix, no obstant, que no era la seva primera opció i que en aquell moment li hauria agradat fer Medicina, però a Còrdova s'obrí la Facultat a l'any següent i en no estar disposat a perdre un any, continuà amb la carrera. Acabà en 5 anys (1971-1976) i ara recorda la poca matèria pràctica que s'impartia aleshores a la facultat: "L'únic cop que vaig veure una castració fou a una finca particular, mai a la universitat". Féu les milícies entre tercer i quart i realitzà les pràctiques un cop acabada la carrera, l'any 77. Abans, havia estat dos mesos de veterinari titular a Jaen. En finalitzar les pràctiques militars, per març de 1977, s'incorporà al departament de Biologia de la Facultat de Veterinària a la Universitat, iniciant un període de docència que durà fins que, 5 anys més

tard, es presentà a unes oposicions a Facultatius Ajudants de Secció. Recorda Muriel que "es convocaren i hi havia gairebé una plaça a cada província". Aquelles oposicions significaren el desembarcament a Mallorca i la seva història d'amor amb l'Illa.

El 17 de juliol de 1981, José Luis Muriel, la seva esposa Mª Teresa i el seu fill gran, José Luis, que aleshores tenia 2 anys (el petit nom Sergio), se plantaren a Palma, llogaren un pis a les Avingudes i esperaren els mobles que havien enviat des de Còrdova. "Era el nostre aniversari de noces i nosaltres érem a un lloc estrany esperant

per col·locar els mobles de casa. Semblava una metàfora del xoc cultural que m'esperava aquells primers dies", explica. José Luis prengué possessió del seu càrrec al capdavant del Laboratori de Sanitat, desembarcà a la Conselleria i començà a treballar des del primer dia. Era el responsable de la planificació anual de les campanyes de control sanitari, juntament amb el departament d'Inspecció Veterinària, i fixava el calendari de presa de mostres d'aliments, que formava part important de la política sanitària de la Comunitat Autònoma. "Jo no xerrava la llengua, no tenia idea dels costums... i no coneixia ningú. El començament va ser dur", senyala.

Per abril de 1984, va ser transferit a la CCAA i, com a funcionari, passà a dependre exclusivament d'ella, "tancant-me indi-

rectament algunes portes professionals en cas de voler optar a un trasllat", reconeix. L'any 90 fou nomenat cap del Negociat de Microbiologia del laboratori de la Conselleria de Sanitat, on venia a desenvolupar la mateixa feina, adaptada als canvis normatius de l'època. El 1998 guanyà un concurs de trasllats i acabà com a cap d'Inspecció Veterinària, lloc en el qual s'encarregava de planificar les inspeccions de partides d'aliments tant d'origen animal com no animal, del control dels establiments alimentaris i de menjadors col·lectius. "En un principi es controlaven només els aliments d'origen animal, tot i que posteriorment hi va haver canvis estructurals i també se'n controlaven d'altres d'origen no animal. Els menjadors col·lectius passaren a una nova secció creada per a aquesta finalitat", explica. José Luis Muriel desenvolupà aquesta tasca amb total dedicació fins el moment de jubilar-se, per novembre de 2012. Amb les vivències acumulades en tots aquests anys, té prou anècdotes per narrar; però es queda amb dues: amb els greus efectes de la crisi de la colza a Espanya, en el primers 80, un fet que, diu, "contribuí a prendre'ns més seriosament el control sanitari d'aliments"; i quan el seu departament va haver d'immobilitzar i retirar del mercat tot un lot de terrines de sobrassada que contenien (algunes d'elles) trossos de sac, després de que un consumidor en trobés un bocí i els obligués a obrir-ne centenars abans de localitzar-ne una segona.

El José Luis Muriel jubilat concedeix aquesta entrevista uns dies abans de marxar a Còrdova. Hi passarà uns mesos fins després de les festes de Nadal. Gaudirà del temps que li dona la jubilació, temps que aprofita a consciència. Surt, queda amb amics, s'ha tret el nivell C de català i segueix qualsevol esport que se li posi per davant. També el practica (juga a tennis tres cops per setmana), circumstància que l'ajuda a estar en forma, mentalment i física. Ja en la seva joventut formava part de la selecció juvenil de Còrdova d'handbol i en els seus anys de funcionari era assidu en els tornejos de futbol entre conselleries. Ha projectat una vida i l'ha viscut sense sortir-se del pla.

La bombolla veterinària a Espanya, a punt d'esclatar

El col·lectiu, encapçalat per la Conferència de Degans i Deganes d'Espanya, clama contra l'obertura de cinc noves facultats a l'Estat, prevista per als propers mesos, que deixaria en 17 el número de centres docents públics o privats que imparteixen la carrera

La saturació de l'oferta formativa veterinària preocupa a tots els estaments de la professió perquè suposarà una pèrdua del nivell acadèmic actual i saturarà el mercat laboral, disparant l'atur i la precarietat laboral

8

Centenars de veterinaris, entre professionals lliberals, doctors, professors, alumnes o funcionaris s'acostaren el passat 17 de desembre fins a les portes de les 12 facultats de Veterinària que hi ha actualment a Espanya per dir 'Prou' a l'obertura de cinc noves facultats en un futur imminent a Madrid, Lleida, València, Vitòria i Alacant. Estaven convocats per la Conferència de Degans i Deganes de Veterinària d'Espanya (CDVE), l'orgue col·legiat que agrupa totes les facultats de l'Estat i que en els darrers mesos s'ha mobilitzat fent una crida a tota la professió i a la comunitat universitària per alçar la veu i combatre el desmesurat increment de l'oferta formativa veterinària previst per als pròxims mesos. La pregunta és simple: Sobren veterinaris a Espanya? Tenint en compte la reacció dels interessats, la resposta sembla senzilla: Sí. Van unes xifres per il·lustrar aquesta iniciativa.

La CDVE adverteix que a Espanya hi ha més facultats de les necessàries. L'European Association of establishments for Vete-

rinary Education (EAEVE) i la Federation of Veterinarians of Europe (FVE), les entitats que s'encarreguen que els estudis de Veterinària a tota la UE compleixin uns estàndards de qualitat mínims i homogenis, consideren que és suficient amb una facultat per a cada 7-10 milions d'habitants perquè un estat membre compti amb bons serveis veterinaris. Per mantenir aquest estàndard, a Espanya n'hi hauria prou amb tenir entre 4 i 7 centres: un rang bastant inferior a les 12 actuals i, per descomptat, molt lluny de les 14-17 que poden existir en breu. En aquest sentit, Antonio Rouco Yáñez, president de la Confederació de Degans y degà de la Facultat de Veterinària de la Universitat de Múrcia, ha assenyalat que "a la UE només hi ha centres privats a Espanya, Portugal i Regne Unit. Si es concretessin les noves iniciatives, passaria que a la Comunitat Valenciana hauria 4 facultats: 3 privades (CEU-Cardenal Herrera, Sant Vicent Màrtir i Mare Nostrum) i una de pública (Universitat de València); i a la Comunitat de

Madrid hi hauria 3 facultats: una de pública (Complutense) i dues privades (Alfonso X i Europea). Aquesta situació rocambolesca fa que Espanya sigui motiu de crítica en els fòrums europeus als que acudim".

Per altra banda, existeix el problema del cost econòmic que té la formació dels futurs veterinaris a Espanya i les implicacions d'aquest cost en la qualitat de l'ensenyament. Segons la CDVE, per impartir Veterinària es requereix comptar amb unes instal·lacions d'acord amb els estàndards sol·licitats per l'EAEVE: un centre dotat d'aules, laboratoris, microaules informàtiques, sales de dissecció i necròpsies, etc.; un hospital clínic veterinari obert 24 hores al dia els 365 dies de l'any; una granja docent veterinària; una planta pilot de tecnologia d'aliments; un professorat altament qualificat... En total, una inversió inicial d'uns 15 milions d'euros i un manteniment anual d'entre 8 i 10 milions. En no tenir suport econòmic específic del sistema sanitari públic, com és el cas de Medicina o Infermeria, la CDVE explica que són

les mateixes universitats les que han de fer front a totes aquestes necessitats. Tot això converteix els estudis de Veterinària en els més cars del panorama universitari espanyol: entre 9.000 i 12.000 euros costa formar un alumne cada any. En opinió del president de la CDVE, "és evident que les universitats públiques, en una època de crisi com és l'actual, difícilment poden afrontar aquestes despeses, que les matrícules cobreixen en percentatges escassos (10% -15%). Pel que fa a les universitats privades, les matrícules, en general, tampoc cobreixen aquests costos si tenim en compte que deuen tenir un marge de benefici que els permeti fer que l'empresa sigui viable, de manera que gairebé totes solen retallar via infraestructures, el que va en detriment de la qualitat de la docència".

En tercer lloc, cada any es graduen al nostre país uns 1.200 estudiants de Veterinària, mentre que en els diferents sectors als quals es dediquen els professionals veterinaris es genera, aproximadament, uns 600 llocs de treball anuals. Per tant, tots els anys es genera un excés d'oferta respecte a la demanda de treball, un fet que ha provocat que en pocs anys s'hagi passat de ser una professió amb un nivell d'atur molt baix (un 6% aproximadament) a ser una professió que pateix atur i un increment de les condicions precàries a nivells preocupants. Amb cinc centres més i, per tant uns 300 nous alumnes per any, la situació es tornaria encara més insostenible.

Precisament en aquests termes s'expressa el president del COVIB, Ramon Garcia, quan aborda aquesta qüestió: "El gremi veterinar a les Illes ha patit una saturació en els darrers anys, amb un creixement en la col·legiació d'un 21,2% des de 2011. Això ha fet que a dia d'avui hi hagi 600 professionals col·legiats i unes xifres d'atur que freguen el 10%, un fet que mai havia passat en la nostra activitat". El president del COVIB es mostra entre crític i sorprès per la situació: "El problema és que el mercat a les Illes, i també a Espanya, no pot assumir més veterinaris. Estam per damunt la demanda i s'està creant una bombolla que d'un moment a l'altre pot explotar. No entenc que l'oferta acadèmica no estigui subjecta a l'oferta de mercat. A Holanda, per exemple, tenen una facultat i al Regne Unit, quatre. Si ja és una barbaritat el que tenim, no parlem del que es vol aprovar".

Tots els Col·legis Veterinaris d'Espanya s'adheriren a la manifestació de desembre, posant de manifest la seva unanimitat en aquest assumpte. El president del Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya, Juan José Badiola, manifestava que "s'ha creat una inflació de Facultats Veterinàries inacceptable i per això sol·licitem a les autoritats de l'estat que no abduquin de la regulació del sistema universitari i frenin aquesta situació que s'ha fet insostenible i degradarà les condicions sociolaborals de la nostra professió". Per la seva banda, l'Organització Col·legial Veterinària Espa-

nyola augura que "la creació de més facultats de Veterinària perjudicarà seriosament els futurs veterinaris i a tot el sector professional perquè suposarà una pèrdua de l'excel·lent nivell acadèmic actual avalat per disparant l'atur i la precarietat laboral i, a més, augmentarà el greu dèficit econòmic que suporten les universitats públiques espanyoles". La manifestació se celebrà sota un clima reivindicatiu i s'hi adheriren milers de docents i alumnes per tot el país.

Què ha demanat la Conferència de Degans?

La Conferència de Degans i Deganes de Veterinària d'Espanya proposa actuar en tres vessants per fer front a l'obertura de cinc nous facultats: En primer lloc ha sol·licitat a les Agències encarregades de donar llum verda als diferents projectes que no ho facin si no se constata que se compensa amb les infraestructures i requisits adients. Per altra part, ha demanat a les autoritats autonòmiques en matèria de docència universitària que valorin la necessitat real d'un nou centre i les seves repercussions econòmiques. Finalment, sol·licita a la professió, representada pel Consell General, que denunciï aquesta situació i lluiti racionalment contra la proliferació de noves facultats.

Número de places per centres a Espanya

Universitat	Places
Universitat Autònoma de Barcelona	145
Universidad Complutense de Madrid	165
Universidad de Córdoba	150
Universidad de Extremadura	100
Universidad de Murcia	90
Universidad de Las Palmas	72
Universidad de Zaragoza	150
Universidad de León	120
Universidad de Santiago de Compostela	110
Universidad Alfonso X El Sabio (privada)	120
CEU Cardenal Herrera de Valencia (privada)	120
Universidad S.Vicente Mártir (privada)	60
Total	1.402

Comparativa per països

País	Població (milions)	Veterinaris per milió d'habitants	Nº d'estudiants per any
Suècia	9,0	300	84
Finlàndia	5,3	363	70
Noruega	4,7	511	56
Dinamarca	5,5	564	180
Holanda	16,7	348	225
Alemània	82,3	426	770
França	64,0	268	400
Itàlia	58,1	465	774
Portugal	10,7	359	420
Espanya	46,5	606	1.400

Radiografiant els centres veterinaris

Jaume Roig, de la Clínica Zooclínic de Manacor, dona a conèixer els aspectes bàsics de la gestió empresarial de la clínica en un curs organitzat pel COVIB

l'estat de l'empresa. Apartat molt important va ser el dedicat a la gestió del personal, actiu vital del negoci. Roig abordà com estructurar l'equip depenent de les necessitats del negoci, com fer una descripció del lloc de treball, com planificar les entrevistes i els diferents sistemes de fixació dels honoraris dels col·laboradors.

Jaume Roig va entrar a formar part fa uns anys del grup 'Optimus', a nivell estatal, que va ser la llavor del que s'ha convertit en el nucli inicial del grup de Gestió d'AVEPA (GGA). Ha assistit i intervingut en nombrosos cursos i ponències sobre la matèria i el COVIB li encarregà fer una anàlisi per als col·legiats sobre les implicacions de la pujada de l'IVA i una conferència damunt les conseqüències per al negoci de la clínica que poden tenir les asseguradores veterinàries.

El Col·legi organitzà el passat 8 de novembre a la Sala I del Col·legi de Metges, una sessió formativa conduïda per Jaume Roig, titular de la Clínica Veterinària Zooclínic de Manacor, sobre la gestió de centres veterinaris. Aquesta és una disciplina que en els darrers anys ha sortit de la seva marginació inicial, quan el veterinarí clínic es resistia a proclamar-se empresari, i s'ha situat en el mateix nivell d'importància que el propi servei mèdic en el negoci veterinarí. La jornada, acreditada per la Comissió de Formació Continuada de Professions Sanitàries de les Illes Balears, introduí als veterinaris en els aspectes bàsics de la

gestió empresarial, coneixent els factors que permeten conèixer l'estat real de l'empresa i fent un seguiment de la seva evolució. Per una part es tractaren les vessants econòmica i financera de la clínica, i per altra la gestió del personal a través d'exemples bàsics aplicables a qualsevol centre.

El ponent incidí en la importància capital de gestionar el control d'ingressos i despeses, de conèixer l'estructura de costos, i explicà les càrregues impositives que graven el negoci, els diferents sistemes existents de fixació de preus o de pressuposts anuals i ensenyà a usar uns indicadors bàsics per diagnosticar

Curs de gestió de qualitat i innocuïtat

Mercè Sánchez, llicenciada en Ciència i Tecnologia dels Aliments per la UAB i en Ingenieria Tècnica Agrícola en Indústries Agroalimentàries per la UPC, va ser la ponent del curs que entre els dies 9 i 12 de desembre organitzà el COVIB en el Col·legi de Metges sota el títol 'Curs de sistemes de gestió de la qualitat i la innocuïtat a una indústria agroalimentària'. L'objectiu del curs era el de proporcionar els assistents, veterinaris o altres professionals sanitaris, les eines necessàries per tal de poder interpretar i gestionar els sistemes de gestió d'innocuïtat alimentària tals com BRC, IFS i FSSC22000.

El COVIB finança la millora en l'alimentació entre la població maternoinfantil

Govern i Col·legi acorden el desenvolupament del projecte de la veterinària Rosa Llull per complementar les accions del programa actual de salut d'aquesta població

El president del COVIB, Ramon Garcia, signà el 19 de novembre, un conveni de col·laboració amb el conseller de Salut del Govern Balear, Martí Sansaloni, i el director general del Servei de Salut de les Illes Balears, Miquel Tomàs, segons el qual es posen els mitjans necessaris per potenciar la promoció de l'alimentació segura entre la població maternoinfantil de la Comunitat Autònoma. L'objectiu del conveni és complementar les accions del programa actual de salut maternoinfantil que duen a terme els serveis assistencials de salut de les Illes Balears perquè la població destinatària (embarassades, mares lactants, nadons...)

adquireixi uns coneixements que derivin en hàbits segurs de consum d'aliments que protegeixin la seva salut i la de la seva descendència. El conveni procedeix del projecte que va presentar per 2012 la col·legiada Rosa Llull a la convocatòria de Projectes Veterinaris. El programa, finançat íntegrament pel COVIB, té una durada de 12 mesos i donà inici el mateix dia de la firma.

Per altra banda, Garcia aprofità l'ocasió per comentar amb el conseller altres assumptes que concerneixen al COVIB.

Martí Sansaloni se va comprometre a deixar llests els tràmits per a que la regulació sobre el sector de les clíniques veterinàries de les Illes sigui una realitat. El passat estiu, el Col·legi va polsar l'opinió que tenien els col·legiats clínics al respecte i la majoria dels veterinaris clínics que contestaren a l'enquesta formulada pel Col·legi optaren per una regulació del sector, extrem que el COVIB donà a conèixer a Sansaloni i que s'ha confirmat que avança a bon ritme.

II

El COVIB i l'empresa RTVNotícies han signat un conveni de col·laboració pel qual el primer tindrà accés a l'ús de les 'sales Virtuals TIC Alfa', una aplicació que permet el visionat i l'audició de documents i la transmissió en directe i diferit d'esdeveniments. El conveni, amb durada d'un any, permet la utilització gratuïta per part de Col·legi, col·legiats, associats, alumnes, patrocinadors o clients de les sales virtuals. En cas de generació de continguts audiovisuals per part de RTV, s'aplicaria la taxa corresponent recollida en el conveni. El COVIB podrà emprar la Sala Virtual pròpia per promocionar i difondre continguts formatius i informatius propis o de tercers (rellogar les Sales Virtuals TIC Alfa), sempre que la producció estigui a càrrec de RTV. L'empresa, administrada per Alfredo Campos, se dedica a l'estudi, disseny, desenvolupament, administració i distribució de producció formativa i informativa per mitjans digitals.

El Col·legi signa un conveni per millorar el suport tecnològic dels seus serveis

El COVIB organitza una jornada de patologia porcina

El veterinari Javier Abadías impartí per novembre a la seu del Col·legi de Metges una doble jornada sobre patologia porcina en la qual revisà diferents aspectes de la sanitat animal del ramat porcí. Parlà de costos de producció, control parasitari, maneig hormonal, benestar animal, de diferents patologies que afecten l'animal per acabar amb les darreres novetats que hi ha en tractaments antibiòtics.

Abadías és llicenciat en Veterinària per la Universitat de Saragossa (91-96), amb l'especialitat de Producció Animal, diplomant en Patologia i Producció Porcina (96-97) per la Facultat de Veterinària UAB de

Barcelona (cursos del Màster de Patologia i Producció Porcina de la UAB). Té un ampli coneixement del sector per la seva expe-

riència que l'ha portat de diferents empreses genètiques porcines a ocupar càrrecs de responsabilitat en diferents laboratoris.

12

Els nous i les noves col·legiades no mostren un excessiu interès en conèixer d'aprof el funcionament del Col·legi en vista de l'escassa afluència de persones a la jornada de benvinguda i orientació que la institució

La saba nova de la professió, convocada a apropar-se al Col·legi

organitzà a Palma a començaments de desembre. La iniciativa està pensada per acollir i donar la benvinguda als joves veterinaris i oferir-los ajuda i orientació per a la recerca de feina als diferents sectors de la professió a les Illes. Per part del Col·legi hi assistiren Alcía Ruiz, vocal de formació i impulsora de la idea; Amanda Figuerola, tècnica veterinària, i el president Ramon Garcia. El Col·legi havia obert per als col·legiats de Menorca, Eivissa i Formentera la

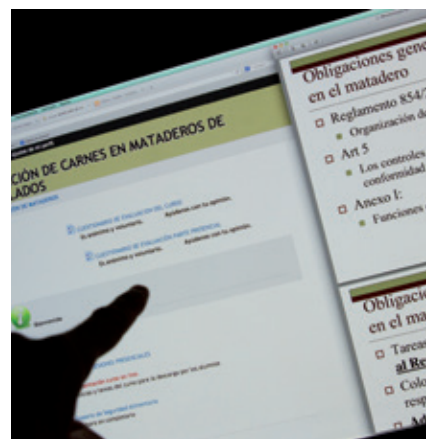
possibilitat de plantejar els seus dubtes o inquietuds a través del correu electrònic per així tractar de resoldre'ls.

Sigui com sigui, el COVIB té previst dur a terme enguany una nova jornada d'aquestes característiques en la que espera poder apropar-se un poc més i ser útil a tots els nous col·legiats i estudiants de darrers cursos, els quals en un futur pròxim passaran a formar part del panorama professional veterinari de les Illes.

Celebrat a Palma el curs d'inspecció veterinària en escorxadors

Dins el mes de novembre se va celebrar en modalitat semipresencial el curs d'inspecció veterinària en escorxador d'ungulats domèstics, el qual va córrer a càrrec dels veterinaris Mª Lucía Tascón Matos, cap de Secció d'Escorxadors i Indústries càrnies de les Illes Balears,

Ángel Gómez Juárez, cap d'Equip Veterinari d'Escorxador de Tarancón (Conca), i Manuel Fernández Sánchez, cap d'Equip d'Escorxadors de l'Àrea de Ciudad Real. La finalitat del curs és actualitzar els coneixements teòrics i pràctics aplicats al desenvolupament dels controls sanitaris en escorxador d'ungulats domèstics i els criteris d'actuació. La part presencial tingué lloc en el Col·legi de Metges els dies 3 i 4 de novembre, mentre que la part no presencial començà el 5 i durà fins el 27 del mateix mes.

Els noms de les guanyadores se cone-
gueren el 10 de desembre després de la
reunió d'un jurat nomenat per la junta
del Col·legi. El president del Col·legi,
Ramon Garcia, les hi féu entrega d'un
obsequi.

Feliç 2015 per a tots els veterinaris!

El Col·legi reuní uns 70 col·legiats el passat 16 de desembre a la terrassa del Reial Club Nàutic de Palma amb motiu del brindis de Nadal que cada any la junta de govern organitza per aquestes dates. El COVIB pretén amb aquesta iniciativa felicitar les festes els col·legiats i desitjar tant un bon final com un millor inici d'any en un clima agradable en el qual es troben i retroben amics, companys i col·legues. L'acte ha deixat de banda el component institucional que tenia en els

seus orígens per convertir-se en una trobada informal en un ambient distès i, com no, en el punt de distribució de les 'famoses' i pràctiques agendes col·legials. Es serví un aperitiu i es brindà pel Nadal.

Des del comitè de redacció de VETERINÀRIA amb un poc de retard però amb la millor de les intencions, aprofitam aquest espai per enviar els millor desitjos per a tothom, esperant que 2015 sigui un any en què es compleixin les màximes esperances personals i professionals.

art al COVID

Estefanía Sánchez exposa en el Col·legi

L'artista gallega Estefanía Sánchez Fernández (Vigo, 1969) cedí algunes de les seves obres al COVID per a que romanguessin exposades a la seva seu en el darrer trimestre de 2014. Llicenciada en Publicitat i Relacions Públiques, s'instal·là a Palma fa dues dècades i començà a desenvolupar el que fins aquell moment era, com ella mateixa ha reconegut, una anècdota en la seva vida: "formes estranyes pintades en llibres o en els apunts de l'escola". La seva "pintura positiva és un sistema de parts interrelacionades i interdependents. Tot se relaciona amb tot, com en la Natura. L'energia flueix a través de corrents ascendents, descendents, centrífugues, centrípetes... D'aquesta manera la pintura va trobant les seves pròpies solucions".

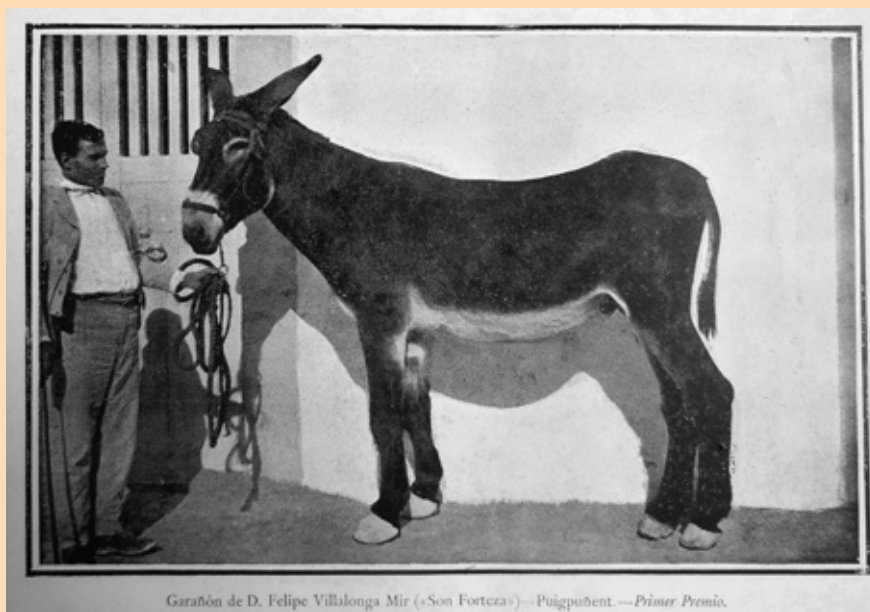
Capítulo 20. Primera exposición y primer concurso de ganado celebrados en Baleares (I)

La celebración de ferias, concursos y exposiciones de ganado selecto se ha considerado desde hace muchos años como un instrumento de gran interés en la mejora del sector ganadero porque crea un ambiente de competencia y estímulo que favorece tanto el conocimiento de los aspectos productivos de las razas como su proceso selectivo, al poner de

niones que se extendieron en pocos años por toda la geografía española.

La incorporación de Baleares a este nuevo sistema de manifestaciones agrarias basado en los concursos y exposiciones de ganado fue más tardía que las de la España peninsular y no se ha hallado documentación de estas actividades hasta finales del siglo XIX.

Desde el punto de vista técnico, merece destacar la Memoria del Concurso celebrado en Palma, que dispone de 32 páginas, realizada por el mismo Antonio Bosch, y que es un compendio casi perfecto de los datos que todo analista necesita para estudiar y sacar las conclusiones pertinentes sobre el ganado expuesto. En ella se recogen fotogra-

Garañón de D. Felipe Villalonga Mir («Son Forteza»). Puigpunyent. —Primer Premio.

manifiesto los avances conseguidos con la aplicación de los programas de mejora.

El origen de los primeros concursos ganaderos en Europa se sitúa en Inglaterra a finales del siglo XVIII, de donde pasarían a Francia en un espacio muy corto de tiempo, extendiéndose progresivamente después por todo el Continente Europeo.

Desde el principio, España siguió con gran interés este tipo de actividad, por lo que envió incluso emisarios al resto de Europa para observar y estudiar estas manifestaciones agrarias. Pero la realidad es que su desarrollo inicial en nuestro país fue lento y además llegó acompañado por una escasa participación de ganado. La celebración en Madrid, entre los días 24 de septiembre y 4 de octubre de 1857, de la primera Exposición General Agrícola marcó un antes y un después en la historia de este tipo de reu-

La presencia del veterinario Antonio Bosch Miralles, Inspector Provincial de Higiene Pecuaria y Sanidad Veterinaria en Baleares, hombre muy metódico y conocedor de la ganadería balear, que actuaba como Secretario de la Junta Provincial de Ganaderos de Baleares, fue fundamental para la organización de la primera exposición y del primer concurso provincial de ganado de las Islas, que se celebraron en Manacor en septiembre de 1897 ⁽¹⁾ y en Palma en mayo de 1909 ⁽²⁾, respectivamente.

Con independencia de la amplia participación de ganado en ambos eventos, el primero tuvo un predominio del sector agrícola sobre el pecuario, en tanto que el segundo fue estrictamente ganadero. Ambos contaron con una gran calidad del ganado reunido y una enorme afluencia de visitantes, hechos estos reflejados por la prensa provincial de aquellas fechas.

fías de los animales premiados, color de su capa, edad, peso vivo, medidas zoológicas y características destacables de la raza a la que pertenecían en función de su aptitud productiva o funcional. Es, todavía a día de hoy, un modelo a seguir en este tipo de manifestaciones ganaderas, encaminadas todas ellas a promover la mejora de las razas participantes y que tanto auge cobrarían en nuestras Islas durante el siglo XX.

(1) Exposición Balear Agrícola y Pecuaria celebrada en Manacor en septiembre de 1897. Portada. Biblioteca Luis Alemany.

(2) Concurso Provincial de ganado de Baleares. Memoria. Mayo de 1909. Garañón. 1er Premio. Propiedad de D. Felipe Villalonga Mir: Finca Son Forteza. Puigpunyent. Biblioteca Luis Alemany.

Presentat per:

Ana Peña · Marta Cárdenas
EQvet Son Pardo

El veterinario de guardia del servicio de urgencias 24h atiende una urgencia a domicilio de una yegua trotona de 2 años con síntomas de cólico de más de 24 h de duración. A la llegada, la yegua presenta depresión, FC 80 y FR 36, mucosas muy congestivas TRC >3sg, distensión abdominal y ausencia de motilidad intestinal. En la palpación transrectal se diagnostica distensión de intestino delgado y ligera distensión gaseosa del intestino grueso. En el sondaje nasogástrico se obtienen 20L de reflujo gástrico, mezclado con contenido estomacal y ligeramente sanguinolento. Se realiza la ecografía de abdomen rutinaria en la que, la única anomalía observada es la presencia de asas de intestinos delgados sin motilidad, distendidos y engrosados (pared > 3 mm de grosor). En base al cuadro clínico y la información obtenida de las pruebas realizadas:

¿Cuál sería el diagnóstico diferencial?

¿Qué pruebas complementarias se podrían realizar?

¿Cuál sería el tratamiento y pronóstico?

Resolució a la pàgina 22

col·legi

Altes**915 - María Auxiliadora Peña Boza**

Des de l'1 de novembre de 2014
Recol·legiació

1009 - Macià Vaquer de la Fuente

Des de l'1 de novembre de 2014

1010 - Gonzalo de la Peña Gispert

Des de l'1 de novembre de 2014

1011 - Silvia Ortega Ribalta

Des de l'1 de novembre de 2014

1012 - Marc Palou Buades

Des de l'1 de novembre de 2014

1013 - Marta Ramis Sureda

Des de l'1 de novembre de 2014

1014 - Miquela Cintes Sastre

Des de l'1 de novembre de 2014

930 - Mª Asunción Sempere Valero

Des de l'1 de desembre de 2014
Recol·legiació

1015 - Marc Ardèvol Grau

Des de l'1 de desembre de 2014

1016 - Fabio Nisticó

Des de l'1 de desembre de 2014

1017 - Marina Gòdia Ozonas

Des de l'1 de desembre de 2014

Baixes**503 - Michael Pirron**

Des del 5 de setembre de 2014

934 - Thaïs Rucabado Palomar

Des del 26 d'octubre de 2014

994 - Maria del Mar Reus Coll

Des del 31 d'octubre de 2014

990 - Sandra Queder

Des del 31 d'octubre de 2014

Centres Veterinaris:
Altes
Centre Veterinari Vilazoo
(consultori)

C/ Joan Monjo March, 43
07450 Santa Margalida
Titulars: **Amparo Ortúñez Navarro**
Catalina Serra Bisquerra

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Clínica Veterinària Son Frau

La popularitat que en els darrers temps ha adquirit la farmàcia del president del Govern de les Illes Balears, José Ramon Bauzá, al Pont d'Inca Nou, ha fet que gairebé tothom que viu o visita aquella zona residencial sàpiga on es troba la polèmica apotecaria. Aquest fet, lluny d'agradar o no, lluny de ser cercat o no, fa més bé que mal als negocis establerts en aquell redol. I així ocorre amb la clínica veterinària que just hi acaba d'obrir les seves portes. Tots els veïnats de les urbanitzacions de Marratxí, potencials clients, segurament ja coneixen que hi ha una nova clínica veterinària i que hi poden dur les seves mascotes. No debades, Esther Granados i Patrícia Riera estudiaren durant mesos on podien obrir la seva clínica i l'elecció d'aquell punt no és de cap manera fruit de casualitat. Explica Esther que "vàrem analitzar moltes zones,

fèrem estudis de cens de població i de clíniques i pensàrem que el Pont d'Inca Nou era un bon lloc. No sols per la gran quantitat d'habitants que hi ha sinó també perquè hi ha molts xalets amb jardí i plantes baixes i, per tant, gran quantitat de mascotes". "El fet que obríssim al costat de la farmàcia -bromeja- ha estat un poc casualitat però és cert que comptam amb un gran avantatge a l'hora d'indicar on som. Tothom la coneix".

Esther (Palma, 1979) i Patrícia (Palma, 1987), veterinàries vocacionals de ben petites, se varen conèixer treballant a una clínica veterinària de Palma, congeniaren i se feren amigues. Patrícia tenia la intenció de muntar una clínica pel seu compte a la zona de Gènova, lloc del qual és ella, però acordà amb Esther cercar una altra localització quan aquesta es decidí involucrar en l'aven-

Fitxa

Nom de la Clínica: CV Son Frau.

Titulars de la clínica: Patrícia Francisca Riera i Esther Granados.

Adreça:

Son Frau s/n. 07141. Pont d'Inca Nou. Marratxí. Telèfon: 971 422 442.

Teniu obert des de: Octubre de 2014.

Equip humà: 2 veterinàries i 1 perruquera.

Equip tècnic: Rx, laboratori, control hematològic, analitzador de bioquímica i electrolits, concentrador d'oxigen i equip de reanimació, monitors quirúrgics, hospitalització.

Especialitats: Medicina preventiva e interna, cirurgia, higiene bucal, radiologia, alimentació, perruqueria canina i urgències.

tura. Es deixaren aconsellar per amitats i col·legues i en uns pocs mesos ja tenien tot llest per obrir la Clínica Veterinària Son Frau. "Voldria destacar els bons consells i ajuda que ens ha donat Marta Castillejo, de Bitxus Clínica veterinària (Reus), amiga, companya i mentora, en tota aquesta aventura", destaca Esther. "També -recorda- tot el que he après en aquests anys de treballs per altres, especialment a l'Hospital Veterinario Abeiro, de La Corunya". Patrícia, per la seva banda,

conserva grans records de la seva estada a l'Hospital Canis, lloc on deriven determinats casos, i on va aprendre "moltíssim". Amb Esther embarassada, un local buit amb només un escusat, i tot per fer, les veterinàries s'armaren de valor i 'crearen' el seu projecte en poc temps.

Ara la clínica duu un mes oberta i les titulars tenen molt clar quina direcció han de seguir. Comenta Esther que "ens estem donant a conèixer. Hem fet molts de quilòmetres per familiaritzar-nos amb les urbanitzacions, deixant 'flyers' a les bústies i fent propaganda per les xarxes socials i el nostre lloc web. Li hem donat molta importància a la imatge, al disseny i a la comunicació i disposem d'eines modernes i útils per donar-nos a conèixer entre el nostre públic objectiu. En aquest sentit hem treballat amb DosTipos, que ens ha fet el lloc web, i amb Laia Delgado i Iván Gómez, que ens han dissenyat la imatge". Patrícia, per la seva banda, es refereix a l'horitzó laboral i assegura que "som perfectament conscients del que som, gent jove amb moltes ganes i il·lusió, i no podem morir d'èxit. Hem invertit el que teníem en comprar allò que hem de menester per arrencar. Ens hem assessorat bé, la gent que ens estima ens ha ajudat molt i ara treballem client a client, dia a dia, a veure com va. Intentem controlar tot allò que sigui controlable perquè redundi en benefici propi. A veure si, a més, la sort ens

acompanya". "De moment -afegeix Esther- ja comptam amb les visites dels amics i d'alguns veïnats de la zona, que s'han acostat a conèixer-nos. Hem fet ofertes de perruqueria i ja estem preparant per fer xerrades dirigides als veïns destacant la importància de les vacunacions, explicant què és la leishmaniosi o donant a conèixer les diferents consultes que poden tenir les mascotes perquè la gent s'assessori correctament al respecte amb el seu veterinari".

Son Frau es troba en un recinte comercial de petits locals, en el primer pis, i està formada per una recepció, una consulta, un quiròfan, una sala de Rajos X i laboratori, la sala d'hospitalització i la perruqueria, a la qual s'accedeix des de l'exterior. Les veterinàries es donen un marge de temps abans d'invertir en ampliar l'equipament tècnic i de moment externalitzen alguns serveis com l'ecografia mòbil amb Alícia Angosto.

"Estam molt contents amb el que fem i ara cercam tenir un poc de temps per ampliar coneixements en oftalmologia i dermatologia (Patrícia) i cirurgia i traumatologia (Esther)", assenyalava aquesta darrera.

El que sí han aconseguit Esther i Patrícia, i aquí ningú pot dir el contrari, és que un local de 57 metres quadrats no pareixi una clínica petita. Amb els espais molt ben aprofitats, unes parets de color cel, vidrieres, finestres i un mobiliari i decoració modernes i senzilles, la Clínica Veterinària Son Frau sembla molt més espaiosa del que en realitat és. I també acollidora. De fet, els cans d'Esther, 'Mingus' i 'Billie', que avui hi són presents, se'n encarreguen de que un se senti com en la seva pròpia casa, especialment 'Mingus', el llaurador negre de 2 anys, que, cegat per l'alegria, envesteix de seguit el que escriu i gairebé no deixa acabar l'entrevista.

L'homenatge a Francesc Solà polaritza el dinar de Nadal dels jubilats

destacà el seu coratge i bona tasca al capdavant de la institució, a més d'obsequiar-lo amb diferents retalls de diaris que feien referència a la seva activitat, obtinguts en alguna de les seves recerques a diferents hemeroteques. Francesc Solà agrai l'homenatge dels seus col·legues i destacà la bona predisposició que sempre ha trobat en el COVIB per col·laborar amb les activitats del col·lectiu. A més, lloà la figura del seu successor dient que queda en les millors mans possibles. Finalment, Ramon Garcia, present a l'acte, va transmetre la seva profunda admiració per la feina que realitza el col·lectiu de veterinaris jubilats i la tasca que al seu capdavant ha dut a terme Francesc Solà, i manifestà la seva enveja i el seu desig de poder reunir-se en 30 anys al manco un parell de cops a l'any amb els col·legues.

Francesc Solà ha estat durant molts d'anys la goma que ha donat consistència al col·lectiu de jubilats, organitzant les seves activitats, encarregant-se de les gestions periòdiques i fent d'intermediador amb el Col·legi. Per això, ara, moment en el qual ha decidit fer-se a un costat i deixar pas a un altre coordina-

dor, era obligat fer-li saber la importància que la seva feina ha tingut en el recorregut del grup de veterinaris jubilats. Així, s'aprofità el dinar de Nadal, el passat 11 de desembre, al restaurant 4 Vents d'Algaida, per retre-li homenatge amb una placa d'agraïment. El que serà nou coordinador del col·lectiu, Tomeu Anguera,

El Colectivo de Jubilados visita el Palacio de la sede oficial del Consell de Mallorca

El pasado día 24 de octubre, un numeroso grupo del Colectivo de Jubilados, visitó el Palacio de la sede oficial del Consell de Mallorca, dentro del grupo de actividades programadas para el presente año. La visita, guiada por personal del Servicio de Protocolo del Consell, resultó muy interesante y amena, ya que se dio cumplida información tanto de la historia como de la arquitectura neogótica mallorquina del edificio, con los múltiples y extraordinarios detalles que la adornan, así como también de la decoración de todas las salas y compartimentos, debiendo resaltar las vidrieras de los ventanales de la primera planta y Salón de Sesiones, así como la valiosa colección de pinturas expuesta en los mismos.

Durante la visita a la Sala de Sesiones se incorporó la Directora Insular de Presidencia, Sra. Salas Bauzá, para saludar a los asistentes y, a continuación, explicar los cometidos del Consell de Mallorca y las múltiples actividades que se desarrollan, agradeciendo al final a los asistentes el interés mostrado en conocer la sede de esta institución.

Al final de la visita los jubilados se reunieron en una comida de compañerismo en un restaurante ubicado en la cercana plaza del "Pes de sa palla", donde disfrutaron de una larga y agradable sobremesa.

TOMEU ANGUERA

En caso de que un cliente denuncie un hecho determinado que haya sucedido en mi clínica, ¿qué cobertura tiene el seguro de responsabilidad civil que yo, como colegiado, tengo contratado con el Consejo General de Colegios Veterinarios?

¿Cubre este seguro exclusivamente mi actividad como veterinario colegiado o es ampliable también al personal auxiliar que trabaja en esa clínica? Es decir, ¿cubre a personas o a sociedades?

Antes de responder, debemos aclarar que dada la generalidad de la pregunta, la respuesta no contempla un hipotético y concreto supuesto. Nos limitamos a comentar de manera general los conceptos y contenidos de la póliza que pueden ayudar a dar una orientación sobre las cuestiones planteadas, nada más.

Para responder apropiadamente, lo primero que debemos de hacer es definir el objeto del seguro concertado por el Exmo. Consejo de Colegios de Veterinarios de España, que se concreta en "... el pago de las indemnizaciones por daños y perjuicios económicos, causados a terceros por errores profesionales cometidos por el asegurado en el ejercicio de su profesión (...) según la normativa legal vigente".

El siguiente concepto que debemos fijar es el de Asegurado. Si bien la póliza recoge varios supuestos, nos vamos a ceñir a los supuestos que dan respuesta a la cuestión planteada, que además resultan ser los de mayor relevancia. En primer lugar, se entiende por asegurado a "Los titulados dados de alta como ejerce- cientes en los diferentes Colegios Provincia- les de Veterinarios que conforman la

Organización Colegial Veterinaria...". En segundo lugar, se considera también asegurado a "Las personas jurídicas cuyo objeto social consista en la realización de actividades profesionales propias de la veterinaria y **siempre que las reclama- ciones tengan su origen en actos profesionales desarrollados exclusi- vamente por veterinarios asegura- dos en la presente póliza**".

Una vez que conocemos cuál es el objeto del seguro y quiénes son los asegu- rados, veremos qué concretos riesgos de la Responsabilidad Civil (en adelante R.C.) cubre la póliza. Son esencialmente tres, la R.C. Profesional, la R.C. de Explotación, y la R.C. de Instalaciones Radioactivas.

La R.C. Profesional es la que nace por actos derivados del ejercicio de la profe- sión veterinaria. Es importante resaltar, por cuanto específicamente se señala en la consulta planteada, que la póliza en este concreto apartado incluye como riesgo cubierto:

- "Por actos del personal a su servicio, por los daños que éstos causen en el des- empeño de los cometidos que tuviesen asignados."

Es decir, la póliza sí da cobertura al personal auxiliar de la clínica, siempre que la reclamación se derive de actos que estos hayan realizado en el desem- peño de los cometidos que tuvieran asignados. La suma asegurada para este tipo de R.C. es de 300.506 €, con los límites y sublímites que fija la póliza.

La R.C. de Explotación, es la que nace por la "... responsabilidad derivada para el asegurado de la propiedad, arrenda- miento o usufructo del local destinado al desarrollo de su actividad profesional.". Se recogen cuatro concretos supuestos que son: Daños producidos por incen- dio, daños al local arrendado, daños por agua y daños por la realización de obras de reforma. Todos ellos con una serie de exclusiones. La suma asegurada para este tipo de R.C. es de 300.506€, con los límites y sublímites que fija la póliza.

Por último, la R.C. de Instalaciones Radioactivas, que para el supuesto que nos ocupa es la derivada de la utilización de aparatos de rayos X. Tiene como suma asegurada para este tipo de R.C., 6.011 €, con los límites y sublímites que fija la póliza.

En este caso, en base a los síntomas y hallazgos en la exploración inicial, nuestro diagnóstico diferencial incluye alteraciones de estómago como sobrecarga gástrica y úlceras gastroduodenales; alteraciones de intestino delgado como impactación ileal, intususcepción, enteritis, atrapamiento en el orificio epiploico y adherencias; alteraciones del intestino grueso como impactaciones o desplazamientos a nivel craneal; y por último problemas relacionados con parasitosis, neoplasia e ingestión de cuerpo extraño.

Tras la evaluación inicial en su domicilio, se recomienda trasladar a la yegua a la clínica, con el fin de poder realizar pruebas complementarias e instaurar un tratamiento intensivo. Una vez hospitalizada, se realizan las siguientes pruebas:

- Análítica sanguínea: HCT 60% PT 8,2 g/dl, linfopenia marcada, hipocalcemia, hiperglicemia, elevación de creatinina y enzimas hepáticas y musculares y lactato 3.5 g/dl
- Abdominocentesis: se obtiene una muestra de color amarillo claro, valor de proteínas de 3 g/dl y lactato 2,8 g/dl
- Gastroscofia: se observan multitud de zonas de la pared del estómago erosionadas por úlceras con presencia de focos de sangrado activo.

Teniendo en cuenta la historia, síntomas y resultados de las pruebas, se diagnostica enteritis proximal secundaria a úlceras gastroduodenales.

En estos casos, los objetivos terapéuticos principales del manejo médico comprenden, el tratamiento de la causa primaria, descompresión gástrica mediante el sondaje, reposición de líquidos y electrolitos, control de la endotoxemia y restauración de la motilidad intestinal.

Uno de los factores limitantes en estos casos es que el mantenimiento del equilibrio hidroelectrolítico requiere un esfuerzo importante tanto en tiempo como en recursos económicos. En este caso, dado que no existen limitaciones económicas, se instaura un régimen de fluidoterapia intensiva con sueros de Ringer Lactato, compensándolos con Ca, DMSO, ClK y complejos vitamínicos.

Desde el comienzo del tratamiento, se realiza la descompresión gástrica cada 2-3h para proteger el estómago y a su vez ayudar a la recuperación de la motilidad intestinal. Durante los 3 primeros días, se obtienen de media 15L de reflujo cada 3h.

El reflujo va disminuyendo a medida que se compensan las pérdidas hidroelectrolíticas y se restaura la motilidad intestinal, por lo que se aumenta el intervalo de tiempo entre descompresiones.

El íleo parálítico secundario es una de las bases del problema clínico, que en nuestro caso se trata con procinéticos como la metoclopramida e infusión continua de lidocaína, junto con la fluidoterapia compensada. A medida que la motilidad intestinal se restablece, se disminuyen las dosis de los procinéticos.

Como tratamiento de la causa primaria, úlceras gastroduodenales, se administran antiulcerosos y protectores de la mucosa, tales como omeprazol, ranitidina y sucralfato.

Con el fin de prevenir complicaciones derivadas de la endotoxemia, se añaden al tratamiento antibióticos de amplio espectro (penicilina, gentamicina y metronidazol), antiendotóxicos (flunixin meglumine, DMSO, Polimixina B), antiinflamatorios y sistemas de prevención de infosura (crioterapia y soporte mecánico en los cascos).

A medida que la función intestinal se restablece, con el fin de seguir favoreciendo su normal funcionamiento, comenzamos una dieta blanda en la que pequeñas cantidades de alimento fácilmente digestible se reparten durante las 24h a pequeños intervalos de tiempo.

El pronóstico en estos casos se considera reservado, dada la anteriormente comentada limitación económica que puede existir y el desequilibrio metabólico que estos pacientes llegan a mostrar, junto con las múltiples complicaciones que pueden aparecer. En nuestro caso, la evolución fue favorable y progresiva, recibiendo el alta pasados 11 días. El trata-

miento antiulceroso se continuo en su casa, una vez que estuvo recuperada, y se recomendó para una óptima recuperación y futura prevención, el mantenimiento con dietas y suplementos específicos.

Discusión

El diagnóstico de enteritis proximal en el caballo muchas veces no va acompañado con el conocimiento de la causa primaria. En nuestro caso, fue de gran utilidad la anamnesis, ya que se trataba de una yegua joven, de carácter nervioso y utilizada para las carreras de trote en la isla. Según muchos estudios realizados, existe una elevada prevalencia de úlceras gastroduodenales en animales de alto rendimiento, dado el régimen de trabajo y alimentación al que están sometidos.

A la hora de hacer frente a un caballo con esta afección, son muchos los factores que se deben tener en cuenta. Por un lado, las úlceras gastrointestinales con enteritis proximal secundaria pueden derivar en complicaciones de extrema gravedad como perforación gástrica e intestinal, peritonitis general o localizada o lesión intestinal irreversible. Por otro lado, como consecuencia del proceso inflamatorio instaurado, el íleo parálítico prolongado puede inducir un estado de endotoxemia severa, con complicaciones como sepsis, laminitis y, en última instancia, fallo multiorgánico.

Por último, teniendo en cuenta la situación actual y más aún, la situación de ciertos colectivos ecuestres, es de vital importancia la buena comunicación con el propietario de manera que éste sea plenamente consciente del coste y del tiempo necesario para la resolución de este proceso. En nuestro caso, gracias a la posibilidad de realizar un tratamiento intensivo se pudieron evitar las complicaciones citadas.

La campanya promocional 'TastelBQuality' tornà per Nadal

Després de l'èxit obtingut a l'estiu, es reactivà la campanya per incentivar la compra de productes amb segell de qualitat de les Illes Balears

La campanya de promoció de productes de les Illes Balears amb segell de qualitat "TastelBQuality" tornà per Nadal amb un seguit d'actuacions als mercats de Mallorca, on es donaren a tastar aquests productes per incentivar-ne el consum en unes dates tan assenyalades. Aquesta iniciativa la dugué a terme la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori per mitjà de l'empresa

tots els participants que se varen fer la fotografia degustant el producte.

El primer tast nadalenc va ser el dia 11 de desembre al mercat d'Inca, amb una molt bona acollida dels residents i els visitants, que gaudiren d'una degustació de Vi DO Binissalem, Vi DO Pla i Llevant, Herbes de Mallorca, Sobrassada de Mallorca, Formatge Mahón-Menorca, Ametlla de

Eivissa, VT Formentera, VT Serra de Tramuntana-Costa Nord i VT Illes Balears) i quatre begudes espirituoses (Gin de Menorca, Herbes de Mallorca, Herbes Eivissenques i Palo de Mallorca).

L'objectiu de SEMILLA, mitjançant les campanyes de promoció, és donar a conèixer aquests productes, fent-ne visible la qualitat, perquè els consumidors hi tinguin interès i els vulguin consumir, partint del fet que triar els productes de les Illes Balears afavoreix el nostre teixit industrial i el nostre sector primari.

Precisament, la campanya promocional "TastelBQuality" es va pensar per donar a conèixer aquests productes amb segell de qualitat al públic en general i especialment als turistes que ens visiten. Per això la primera edició de la campanya es va dur a terme els mesos d'estiu a diferents indrets de les Illes Balears i es va crear una imatge representativa de la campanya.

Per a aquesta campanya ha estat imprescindible la col·laboració dels consells reguladors, els quals, per mitjà de les empreses que tenen adscrites, proporcionen els aliments per a les degustacions.

Les actuacions de la primera fase de la campanya TastelBQuality tingueren lloc al passeig del Born de Palma; al mercat de Maó; a Formentera; a Port Adriano; a Dalt Vila, d'Eivissa, i a Valldemossa, on fins a 5.000 persones tastaren els productes de les Illes Balears amb segell de qualitat.

El concurs fotogràfic per presentar aquesta iniciativa consistia a fer-se una fotografia tastant els productes a l'estand i publicar-la amb l'etiqueta #tastelBquality a les xarxes socials Facebook, Twitter o Instagram. D'aquest concurs sortiren tres guanyadors, que reberen un lot de productes amb segell de qualitat de les Illes Balears.

Dins la campanya es varen fer altres actuacions per arribar al màxim de públic, com ara un vídeo promocional gravat al passeig del Born i publicitat dels productes al programa *Cuina i guanya*, d'IB3 televisió. Tota la informació sobre les actuacions de la campanya i dels productes amb segell de qualitat de les Illes Balears es pot consultar a la pàgina web <www.illesbalearsqualitat.com>.

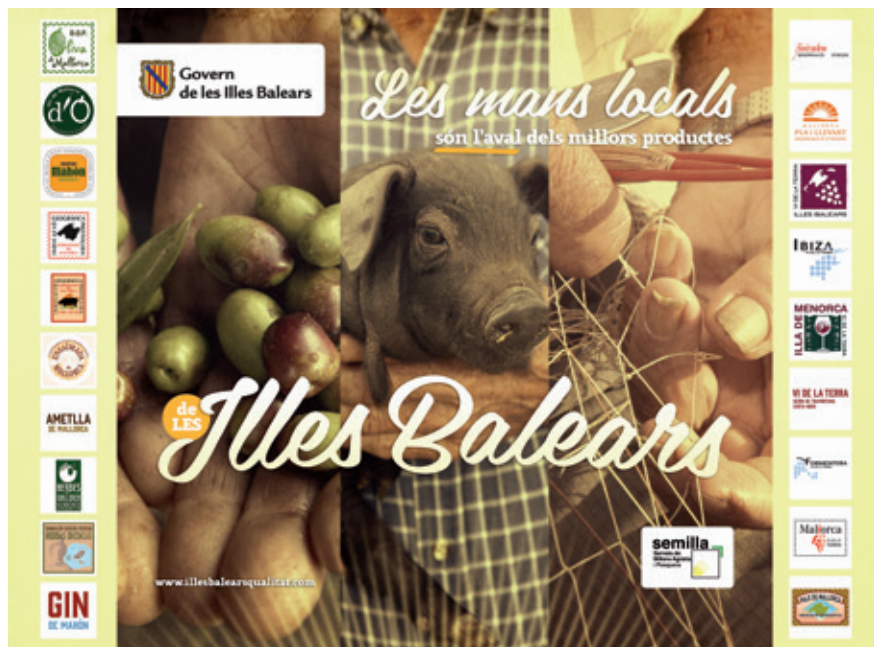

Foto cedida per Toni Roca

pública Serveis de Millora Agrària i Pesquera (SEMILLA), un dels objectius de la qual és promocionar els productes agroalimentaris amb segell de qualitat de les Illes Balears, un segell que garanteix la qualitat del producte autòcton i ajuda a diferenciar-lo d'altres que tenim al nostre abast.

En la nova fase de la campanya se feren alguns canvis per apropar-la més als residents -de fet, les primeres actuacions del nou calendari es concentren a quatre mercats de l'illa de Mallorca-, i continuant amb el concurs fotogràfic a les xarxes socials, però aquesta vegada va ser el personal de SEMILLA qui s'encarregarà de fer les fotografies i penjar-les al perfil oficial de la campanya a la xarxa social Twitter @TastelBQuality, que se creà per donar més difusió als actes.

Posteriorment a l'acte de degustació al mercat, se va fer un sorteig d'una panera amb productes de qualitat per a

Mallorca i Ensaimada de Mallorca. La resta d'actuacions de la campanya de Nadal foren els dies 17 de desembre al mercat de Sineu; 23 de desembre al mercat de l'Olivar, de Palma, i 27 de desembre al mercat de Santa Catalina, també de Palma.

Està previst que la campanya continuï per Setmana Santa i durant els mesos d'estiu, amb actes a les quatre illes.

Col·laboració dels consells reguladors

A la nostra comunitat autònoma, amb segell de qualitat hi ha cinc denominacions d'origen (DO Formatge Mahón-Menorca, DO Oli de Mallorca, DO Oliva de Mallorca, Vi DO Binissalem i Vi DO Pla i Llevant), tres indicacions geogràfiques protegides (IGP Sobrassada de Mallorca, IGP Ensaimada de Mallorca i IGP Ametlla de Mallorca), sis vins de la terra (VT Mallorca, VT Menorca, VT

Más de 300.000 profesionales cuentan ya con nuestro respaldo

*Asegurando
su Tranquilidad*

A.M.A. ofrece su producto de Responsabilidad Civil Profesional, tanto a los sanitarios como a sus sociedades, como la mejor respuesta a la exigencia legal de cobertura a los daños ocasionados en la actividad sanitaria

- ✓ Cobertura total durante toda su vida profesional
- ✓ Equipo Jurídico especializado en asuntos de Responsabilidad Civil Profesional

A.M.A. PALMA DE MALLORCA Barón de Pinopar, 10 Tel. 971 71 49 82 pmallorca@amaseguros.com

LA CONFIANZA ES MUTUAL
www.amaseguros.com 902 30 30 10

